

Kitabın adı: Kul Mehmet- **Turnalar**, (Sivas, 1998.)

TAKDİM

Dr. Doğan KAYA

Atalar; “Göl yerinden su eksik olmaz.” demişler. Konuya âşıklık açısından baktığımızda, bu sözün sanki Sivas için söylendiği düşüncesine kapılırız. Gerçekten de yıllardır üzerinde çalıştığımız bu yöreye ait tespit ettiğimiz âşık sayısı bugün 450’dir. Buna, haberdar olmadığımız, tespit edemediğimiz âşıkları da eklersek, herhalde bu sayıya birkaç yüz rakamını da eklememiz gerekecektir.

Elinizdeki “*Turnalar*” kitabıyla kendisini Türk âlimine tanıtmaya imkânı bulan **Kul Mehmet** de Sivas’ın yetiştirdiği halk ozanlarından birisidir. Âşığımız, emekli ilkokul öğretmenidir. Onun öğretmen oluşu, âşıklığına halel getirir mi? Bu durumda, çoğu zaman karşılaştığımız gibi, yine “*Tahsilli kişiden Âşık olur mu?*” problemiyle karşılaşırız. Günümüzde lise ve üniversite mezunu, hatta üniversitede öğretim elemanı olarak çalışmış ve çalışan birtakım isimleri bilmekteyiz. Rahmetli **Dr. Turgut Günay**, “*Yetik Ozan*” mahlasıyla şiirler söylerdi ve irticali olan bir sanatçıydı. **Yrd. Doç. Dr. Zeynelabidin Makas** “*Zeynelî*” ve **Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami Özsoy** da “*Nuri Şahinoğlu*” mahlasıyla şiirler yazan öğretim üyeleridir ve irtilali olan âşıklardır. **Doç. Dr. M. Öcal Oğuz**’un mahlası da “*Türki*” dir.

Başlıbaşına bir tartışma konusu olabilecek bu hususu biz, sözkonusu olan kişinin, âşıklık geleneğindeki konumu çerçevesinde ele alınması durumunda olumlu olarak değerlendirilebileceği düşüncesindeyiz. Hal böyleyken “Kul Mehmed’in âşıklık pozisyonunu nasıl değerlendirebiliriz?” sorusuna cevap ararken onu birtakım özellikleriyle ortaya koymamız gerekir.

*1949 doğumlu olan Kul Mehmet, ilk şiirini 1965’te Ortaokul III. sınıf öğrencisi iken yazmıştır ve bunların sayısı 500’den fazladır.

*Saz çalmaya yine 1965 yılında başlamıştır ve kendisine ait muhtelif ezgileri vardır.

*1970 yılı Sivas Öğretmen Okulundan mezun olmuştur.

*Herhangi bir ustası ve çırağı yoktur.

*Hemen her konuda şiir yazmış ve özellik gösteren konularda destanlar vücuda getirmiştir.

*Pek çok şiiri 8 ve 11 heceli olmakla beraber, az sayıdaki 4, 5 ve 6 heceli şiirlerinin yanında 12, 13 ve 14 heceli şiirleri de vardır.

*Herhangi bir halk hikâyesi tasnif etmemiştir, ancak pek çok kıssa ve efsane bilmektedir.

*Şiirleri, teknik bakımından başarılıdır.

*Şiirlerini genellikle ilham geldikçe yazar ve irticali olmadığı için âşık karşılaşmalarında yer almaz.

Kul Mehmed'in irticalen şiir söyleyememesi, hikâye anlatamaması ve hikâye tasnif etmemiş olması onun âşıklığına hanel getirmez. İrtical, saz, hikâye, tahsil, çıraklık gibi unsurların var olması arzu edilen bir husustur amma, illâki bunların tamamının bir âşıkta bulunması da gerekmez. Çünkü bu özelliklere sahip olmayan ama âşıklıkta kendisine yer edinebilmiş pek çok isimler vardır. Sözel; Sivas'ta, **Âşık Veysel**'in irticali, hikâye tasnifi yoktur ve ümmidir. Bunun yanında **Meslekî**, **Minhacî**, **Emsalî**'nin tahsili ve sazı, **Tabibî**, **İsmetî** ve **Kul Gazi** gibi âşıkların da tahsili ve irticalî yoktur ama sözü geçen âşıklar edebiyatımıza önemli eserler kazandırmış simalardır.

Kul Mehmed, inanıyoruz ki, bu kitaptaki pekçok şiiri ile, âşık edebiyatı alanında araştırma yapacak olanlara yardımcı olacaktır. Çünkü, şiirlerindeki teknik yapının ve konuların çeşitliliği buna elvermektedir.

Kitaplığımıza bu eseri kazandırdığı için, Kul Mehmed'e içten teşekkürlerimi sunuyorum; daha nice kitaplar çıkarması umuduyla, kendisine sağlık ve başarılar diliyorum.

Sivas, 8.4.1998